

Bijzondere persoonsgegevens

Je bent bijzonder!

De vraag

Persoonsgegevens die door hun aard bijzonder gevoelig zijn worden met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) extra beschermd. Maar wat als blijkt dat je bijzondere gegevens verwerkt, terwijl dit verboden is onder de AVG? Op welke uitzonderingen kan jouw organisatie zich dan beroepen? En welke gegevens vallen er eigenlijk onder bijzondere persoonsgegevens? Op deze vragen wordt hieronder uitgebreid antwoord gegeven door middel van handige en praktische tips.

De uitdaging

Bijzondere persoonsgegevens zijn verdeeld in acht verschillende categorieën. Deze categorieën persoonsgegevens zijn zo gevoelig dat ze bij verwerking ervan jouw privacy of de privacy van betrokkenen ernstig kunnen beïnvloeden. Onder bijzondere persoonsgegevens vallen: gegevens over ras of etnische afkomst, religie, genetica, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, gezondheid, iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon of persoonsgegevens waaruit het lidmaatschap van een vakvereniging blijkt. Omdat deze gegevens zo vertrouwelijk zijn, is de verwerking ervan verboden, tenzij er aan strenge eisen wordt voldaan. Het burgerservicenummer (BSN) valt, sinds de inwerkingtreding van de AVG, niet meer onder bijzondere persoonsgegevens. Dit was onder de oude privacywetgeving wel het geval.

Daarnaast zijn er nog strafrechtelijke persoonsgegevens. Strafrechtelijke persoonsgegevens zijn persoonsgegevens die te maken hebben met strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten. Strafrechtelijke persoonsgegevens vallen niet onder bijzondere persoonsgegevens, maar hebben aparte uitzonderingen voor de verwerking. Omdat deze gegevens zo speciaal zijn, moet de verwerking van bijzondere of strafrechtelijke gegevens goed geregeld zijn. Daarbij blijft de vraag hoe organisaties dit nu concreet kunnen aanpakken? Hoe blijven de rechten en vrijheden van betrokkenen gewaarborgd, terwijl ook professionele doelen gehaald kunnen worden?

De oplossing

Het verwerken van bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens kan op basis van minimaal één wettelijke grondslag in combinatie met een uitzondering. In de praktijk vallen sommige grondslagen samen met de uitzonderingen uit de AVG. Denk bij het verwerken van deze vertrouwelijke gegevens aan het volgende:

- ▲ Zorg voor toestemming van de betrokkenen. In tegenstelling tot andere uitzonderingen, kan toestemming actief verkregen worden door organisaties.
- ▲ Controleer het belang van de verwerking. Een verwerking kan vanwege een bepaald algemeen belang wel mogelijk zijn. Bijvoorbeeld omdat in een wet een bepaalde taak of verplichting is opgenomen.
- ▲ Houd rekening met noodzakelijke verwerkingen. Het kan voorkomen dat een organisatie verplicht is om bijzondere gegevens te verwerken, bijvoorbeeld bij arbeidsongeschiktheid van een werknemer.
- ▲ Houd rekening met vrijgestelde organisaties. Sommige organisaties kunnen zich beroepen op een uitzondering, omdat zij hun taken moeten kunnen uitvoeren, zoals een zorginstelling.
- ▲ Tref passende maatregelen om de veiligheid van bijzondere of strafrechtelijke gegevens te waarborgen. Denk hierbij zeker aan het versleutelen en pseudonimiseren van gegevens.
- ▲ Wees duidelijk en transparant over de verwerking. Voldoen aan de informatieverplichtingen helpt betrokkenen inzicht te krijgen in de verwerking van bijzondere persoonsgegevens.

Tot slot kan het zijn dat de verwerking noodzakelijk is ter bescherming van de vitale belangen van de betrokken persoon of van een andere natuurlijke persoon. Dit geldt alleen wanneer diegene fysiek of juridisch niet in staat is om zijn toestemming te geven.

Meer weten?

Bezoek onze website www.mindyourstep.info voor meer tips en tricks op privacy- en informatieveiligheidsvlak. Of neem direct contact op met Marlies Schamper via marlies@soulmade.nl of door te bellen naar 0162-430345.

